

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Parentes

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

inde confecta voce, quo sponte ad Letyrum commearent, & innocenti prelo essent in conuulsis.

Vocantur, quibus dulce est aliena viuere quadr. Schmorogeri Tellerflecker.

Kart's xepōv id est Schmeck den Braten. Such den Trunk. Apud Athenasam refertur. Orta disceptatione, quam am aquarum esset optima, cum alij preferrent Lernam, alij Pireneam, alij aliam.

Feruecola, viuit amicitia. Et xepōv id est. In eos dicitur, quos patria, non benevolentia conciliat.

EMBLEMA.

In Parasitos.

Andr. Alciati. Emblema. XCII.

Quis tibi donatus, stinales accipe carnos: Munera conueniunt moribus ista suis. His oculis sigles. Et sicce plurimus ordo Chelarum armatos, proxima alius adest. Sic tibi propensus stat pinguis ab domine ventris. Pernicesq; pedes spiculas, apra pedi. Cum vagus in triujs, mensiq; sedilibus erras, Inq; alios mordax scommata falsa iacis.

Parens. Parentes.

DEFINITIO, ET ETYMOL.

Parens, Græce παρὼς, id est, pater. Est autem parens non modo pater & mater, vt vulgus putat, sed auus, proauus, & auia proauia. Quin etiam Caius Iulius conf. sentit, omnes superiores parentis appellatione contineri. Venit autem parens à pario, paris. Est enim parere, foetum emittere, quod proprium foeminarum est. Dicitur etiam de viris. Cæcilius: Hic vicinus noster peperisse se filium memorat, hoc est, genuisse. Metaphoricos etiam parere est acquirere, comparare. Virgil. Ire ait, egregias animas, quæ sanguine nobis. Hanc patriam peperere suo, decorare iupremis Muneribus. A parens parentare deducitur, quod proprie est parentibus iusta celebrare. Et parentalia conuicia; quæ in parentum aut propinquorum mortibus fieri consueverunt. Et parricida, qui parentem occidit, & crimen ipsum parricidium. Is autem, qui patrem occidit, dicitur parricida, qui & Græce παρτοκτόνος dicitur, & qui matrem, matricida, qui & Græce μητροκτόνος dicitur, scelusque ipsum parricidium, & matricidium appellatur.

Parens, Hebr. Ialedah, Parentes Ialedahim, Oblectrix quæ iuuat matrem patientem Ialedahesh, Oblectrices Ialedorb, de patre dicitur, Ialah, vt & de matre. i. genuit, generauit: & de patre, Holidah, in 3. coniugatione. i. genuit, fecit patre. Ialedah, Meladab, Ialedah, & Iahodah, Natus, puer, filius, infans, Ialedah, puella, iuencula, puellula.

SENTENTIAE BIBLICE.

Honorandi sunt parentes cordaliter.

Audi, fili mi, verba oris mei, & ea in corde tuo quasi fundamentum constitue. Cum acceperit Deus animam meam, corpus meum sepeli: & honorem habebis matri tuæ omnibus diebus eius. Memor enim esse debes, quæ & quanta pericula passa sit propter te in vtero suo. Cum autem & ipsa compleuerit tempus vitæ suæ, sepelies eam circa me. Tob. 4.

Audi patrem tuum, qui te genuit, & ne contempnas, cum seruierit mater tua. Prou. 23.

Fili, suscipe senectam patris tui, & non contristes tuam in vita illius: & si defecerit sensus, veniam da, & ne spernas eum in tua virtute. Eleemosyna enim patris non erit in obliuione. Nam pro peccato matris relinqueretur tibi bonum, & in iustitia ædificabitur tibi, & in die tribulationis memorabitur tui: & sicut in sereno giacies soluentur peccata tua. Eccl. 3.

Diligenter.

Qui timet Dominum, honorat parentes, & quasi dominis seruiet his, qui se genuerunt. ibid.

Honora patrem tuum, & matrem, sicut præcipit tibi Dominus, vt retribue illis, quomodo & illi tibi. Memento, quoniam nisi per illos natus non fuisses. 7.

Fili obedite parentibus per omnia: hoc enim placitum est Domino. Coloss. 3.5.

Affectualiter propter Dei iussione.

Vnusquisq; patrem suum & matrem suam timeat. Exo. 20. Len. 19.

Honora patrem tuum & matrem, sicut præcipit tibi Dominus, vt longo viuas tempore, & bene sit tibi in terra, quam Dominus Deus tuus daturus est tibi. Deut. 5.

Quare vos transcedimini mandatum Dei, propter traditionem vestram: Nam Deus dixit, Honora patrem & matrem: & qui maledi-

xit patri vel matri, morte moriatur. Vos autem dicitis, Quod dixerit patri vel matri, Munus quodcumque est, et non honorificabit patrem (suum aut matrem suam). Ob boni consecutionem.

Corona senum filii suorum: & gratia filiorum quæ ex Proverb. 17.

Sententiam patris audite filij dilecti, & exequimini illam: uemini: Dominus enim patrem liberis honorabilem, vt sententia matris attribuit auctoritatem in filios. Eccl. 1.

In opere & sermone, & omni patientia honora patrem tuum, superueniat tibi benedictio à Deo, & benedictio illius in te maneat. Benedictio patris firmat domos filiorum. Malact. 1.

Mater, eradicat fundamenta. ibid.

Sicut qui thesaurizat, ita & qui honorificat matrem suam, tri, refrigerat matrem. ibid.

Qui honorat patrem suum, vita viuet longiore: & qui matrem suam, refrigerat matrem. ibid.

Fili obedite parentibus vestris in Domino: hoc enim iustum est: Honora patrem tuum & matrem tuam, quod est mandatum primum in promissione, vt bene sit tibi; & lis longiora vita tua. Ephes. 4.

Mali enationem.

Qui percusserit patrem suum aut matrem, morte moriatur: maledixerit patri suo aut matri, morte moriatur. Eccl. 1.

Maledictus, qui non honorat patrem suum & matrem suam. Deut. 27.

Qui affligit patrem, & expellit matrem, ignominiosus & felix. Prou. 19.

Qui maledicit patri & matri, extinguetur lumen oculorum suorum in tenebris. 20.

Qui subtrahit aliquid à patre suo, & à matre, & dicit hoc bonum peccatum, participes homicidæ est. 28.

Oculum eius, qui subtrahit patrem, & qui de patre & matre tris suæ, suffodiunt eum corui de torrentibus, & aqua pluuia renit. 30.

Ne gloriaris in contumelia patris tui, non est enim tibi gloria confusio. Gloria enim hominis ex honore patris est & dicitur, pater suæ honore. Eccl. 3.

Quam malæ famæ est, qui relinquit patrem: & est maledictus Deo, qui exasperat matrem. ibid.

LOCIBIBLICI.

Parentes honorandi & timendi, Exod. 20. 12. Len. 19. Marc. 7. 9. 10. 11. 12. Matth. 15. 4. 5. 19. 19. Marc. 7. 10. 11. 12. Ephes. 6. 2. Col. 3. 20. Parentes non irridendi, Prou. 30. 17. 18. 20. 21. 22. Parentes non irridendi, Prou. 30. 17. 18. 20. 21. 22.

Parentibus honorem deferre, est illis benefacere, Marc. 7. 9. 10. 11. 12. Parentibus manus violentis inferre non auge. Exo. 21. 16. Parentibus non maledicendum, aut mortem inferendum, 21. 17. Leuit. 20. 9. Marc. 15. 4. Marc. 7. 10. Parentibus honorandum, Prou. 28. 24.

Parentum amor Christi amori cedere debet, Matth. 23. 26. Parentum in liberis, in matrimonio obeundo, auctoritas, 7. 30. Exempla: Isaac, Gen. 28. 1. Manue, Iud. 14. 2.

PATRV SENTENTIA.

Amandus est generator, sed præponendus est creator, dicitur quodam serm.

Est approbanda liberalitas, vt proximos feminis tui non despicias, si egerit cognoscas, non tamen vt illi ditiores fieri velint, et quæ tu potes conferre in opibus. Amb. de offi.

Non iniuriöse negligit matrem, nec mater negatur, quæ tunc etiam agnoscitur. Religiosiores monstrantur copulata matrem quam corpus, & corporali necessitati prædicantur caritati forma præferunt. In Lucam.

Primus gradus pietatis est ille, vt quos auctores tibi vult Deum, honores obsequis, abstineas contumeliis, nec vultus tui est pietas parentum, in Matth.

Mereatur cæcitas suæ subire supplicium, qui parentum toruo visu despectit, & elatis oculis leserit pietatem. Hieron. in Matth.

Si te caro à patre separat, tam diu nocuas carnis copulam, quæ diu ille suum nouerit creatorem. ibid.

Ob amorem Christi omittenda est sepultura patris, postquam morem nullus relinquunt inhumatus. ibid.

Gladium tener hostis, vt me perimat, & ego de matris lapso cogitabo. Ad Heliod.

Si necessitas venerit, vt amor parentum sine filiorum amore comparatur, & non possit vtrumque seruari, odium in facie parentum seruanda est in Matth.

Diligamus illos, qui nobis cognatione coniuncti sunt, & proximos nouimus, diligamus, & quos aduersarios in vultu compatiuntur odiendo & fugiendo neficiamus. Gregorius in Ioh. gela.

Fili, vinum non habent? Quid mihi & tibi est mulier? Vt in Ioh. 4.

PC

POLYDORUS

Plaut. Pseud.

Probam patrem esse oportet, qui gratiam suam Proborem, quam ipse fuerit, postulet.

Plaut. Stich.

Gratiam a patre se petimus spero ab eo impetrassere: Aduersari sine dedecore, & scelere suum non haud possumus. Neque ego factus sum, neque tu vi facias consilium dare. Verum ut exoremus, nos ego nostras, exorabil' est.

Sen. Hipp. Act.

Oninium potens! Quanto parentes sanguinis vinculo tenes Naturam, quam in te colimus in multis quoque, Occidere uolui noxium, amissum fleo.

Plaut. Trin.

Feceris par tuis ceteris factis, patrem Tuum, si perdoles, per pietatem.

Veniens.

Et verbo & facto patris sit regula matris, Optima sitq, omni tempore norma patris.

Phocylid.

Πατρι δὲ μηδ' ἀποστρέφεις τοῖς ἀλλ' ἥπιος ἰσθί, Ἡ δὲ μήτις ἀπὸ τῆς μητρός ἴσα μήτις, Ἡ καὶ πατρὸς οὐδ' ἴσος, Ἡ δὲ μητρός ἴσος, Ἡ καὶ πατρὸς ἴσος, Filij ne uasceri tuis sed indulgens sis, Si uero quis filium errauerit, castiget filiam mater, Vel in auios nata famula, uel populi seniores.

Pittacus.

Μήτις γὰρ πατρὸς, καὶ δὲ μήτις ἀπὸ τῆς μητρός, Νότι contendere cum parentibus, etiam si iusta dicas, Fortis auid' u. Parentes uenerare.

Cleobulus.

Τὸς τιμῶντας οὐκ ὀνομαζοῦνται, Parentes parentis uinculo Ex Graecis Comis.

Οἰδου γὰρ τῶν πρὸς τοῖς πατρὶσι τιμῶν, Tibi sunt parentes primo honorandi loco, Εὐτυχίᾳ τὴν ἴσων τῶν πατρῶν ἀφ' ἑαυτῶν.

Colens parentes lata speres omnia, Iuuenis filius uisus ἔστω πατρὸς τῶν πατρῶν, Ales parentes si senes, Senes diu.

Quo uisus uisus ἔστω πατρὸς τῶν πατρῶν, Dy maxima parentes sunt mort alibus, Heu uisus ἔστω τῶν πατρῶν τῶν πατρῶν.

Boni parentes iram uulsi in filium, Hō δὲ πατρὸς ἔστω τῶν πατρῶν τῶν πατρῶν, Sicut quid est pater prudentiam loco ira habens.

Neque q' uisus τῶν πατρῶν τῶν πατρῶν, Per iudice tibi ipsi parentes esse Deos.

SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.

In uerbis per totam vitam parentes uenerari maxime decet. Letium enim uolatiliumque uerborum grauisima imminet poena. Plat. 4. de leg.

Cuius pater & mater uel horum parentes confecti senio, quasi thesaurus quidam domi iacent: is pater nunquam aliud sibi tale simulachrum magis efficit domi suae futurum, si recte, ut decet, ab eo colitur. Idem u. de legibus.

Exultandum est, nullum apud Deos magis honorandum simulachrum nos habere debere, quam patres & auos senio confectos, matresque simul, quibus honorari Deus gaudet.

Preces parentum aduersus filios saepe audiuntur, ibid. Pater tria beneficia dat filio, est sibi causa essendi generando, est sibi causa Nutriendi educando, & est sibi causa Disciplinae informando.

Parentes amant suos filios, sicut sui aliqui existentes, filii autem parentes, ut ab his aliquid existens.

Parentes plus amant filios, quam e conuerso, quia magis sciunt parentes, quod filii sunt eius nat, quam filii.

Matres plus diligunt filios, quam patres, quia certiores sunt de his.

Mater potest abnegare filium, & non e conuerso. Aristot. lib. 8 Ethicorum.

Omnis artifex diligit opus suum, & etiam ipsum magis diligit, quam diligitur ab opere, ut pater de parentibus respectu filiorum.

Matres plus amant filios, quam e conuerso. Aristot lib 9. Ethicorum.

Diis parentibus, & magistris, non potest reddi aequalens. Idem, lib 9. Ethic. in princip.

Qui dubitat, utrum oporteat Deos uenerari, aut parentes honorare, non indiget ratione, sed poena. Idem lib 8. Topic.

Iniustissime quidam patri uindicta parentum ac Degrum uolatio expianda est. Pal. Max. lib. 1.

Τοῦτος γὰρ ἵσος τῶν πατρῶν, οἷος δὲ ἰσθί τῶν πατρῶν ἀπὸ τῆς μητρός, Ἡ δὲ μήτις ἀπὸ τῆς μητρός, Ἡ καὶ πατρὸς ἴσος, Ἡ δὲ μητρός ἴσος.

Talis sis circa parentes, quales uique precatus fueris circa te ipsum tuos filios. Isocr. in sermone ad Demon.

KKKK 4 Qui

Christus? uique propter nos: ut conuersos ad non sollicitet carnalium cura parentum: & necessitudi. Quamdiu enim de parentibus debitorum nos consistat esse parentum: at postquam multo magis ab eorum sollicitudine liberati. Super Cant. serm. 28. simpliciter odio habere parentes, sed si uoluerint plus odio habeantur. Chrys. in Math. peruersa deret popul o, quod esset Filius Dei, Diabolo aduentum matris, ut turbas uidentes parentes carnaliter eius obcurarent naturam. in Math. 12. Christus usque ad vltimam respirationem parentum non habere: quia enim alius mulieribus distans nihil horum nos aliquid impendere parentibus. in loan. 19. est in herbis aut arboribus humos, hoc est in hominibus: licet enim herba ex humore nascuntur & crescunt sic homines in amorem incipiunt & augentur. Humor quidem de radicibus in herbam, de herba autem non reuertitur ad radicem: sic amor de parentibus in filium: sic & amor de parentibus in filium, sed sursum ad semem reuertitur ad parentes. Ideo patres diligunt, sed non sic diliguntur a filiis, quia sicut sursum ad semem reuertitur ad parentes: sic filii sursum ad semem reuertuntur ad parentes: sed ad procreandos filios transmittit affectum. in Math. 10. affectus cogitationis, cupiditas honorum, quibus anima irretitur, ne penitus in contemplatione Ierusalem curere possit. Beda in Math. 19. si aduersi sunt, alienata debemus uoluntate. Sape enim, quos flamma non torruit, quos ferrum non excidit, necessitudinum blandimenta flexerunt. Cassiodor. in

POSTARVM DICTA.

Ter. Adelp. 1.1. Patrium est poru conspuere filium, ha spore recte facere quam aliena mens. Ha pater, ac dominus tui erit, hoc qui negat, Hincat uescire imperare liberu.

Iuuenal. 4. Parua sunt, uisum, & fama digna sinistra, Et quod in aurum, uisio sequitur, q, miore, Et uisio maculam ac rignam signata rebus, Quae monstrant ipsi pueri, traduntq, parentes, Quae uisum senem uisat alean: ludis & horis Bullatum paruoq, eadem mouet arma fitillo, Et c. Ha natura iuber: uelocitas & citius nos Carum puer uisitor non exempla domestica, magno Cum habeant animos auctoribus.

Iuuenal. 14. Nam si quid dignum censorio fecerit ira, Et uisio quidem similem tibi non corpe aut um, Nec uultu dederit, morum quoque filius, Et cum Omnia dederit tua per uisigra peccet, Carpitur uisum, Et castig. auis acerbo Clamore, ac post hac tabulas mutare parabis. Unde tibi frontem, libertatemq, parentis, Cui facias peiora senex, uacuumq, cerebro lampidem caput hoc uentosa cucurbita querat? Iuuenal. 14. Nam quisquis magnis censuris precepit amore, Et leuonenti ueros producit aueros. Et qui per fraudes patrimoniu conduplicato Dat libertatem, Et totas effundit habenas Curriculo, quam si reuocet, subsistere nescis, Et recontempto rapitur, uerumq, relicto, Nemo satis credit tantum delinquere, quant um Permittit: adeo indulgent sibi latius ipsi. Et c. Ergo quem, cuius scintillas ipse deidisti, Haerantem late, Et sapientem cuncta sibi debis, Nec tibi parcat miser, et epidamq, magistrum In laena magno ferenti leo tollit alumnus.

Ter. Heaut. 5.2. Matres omnes filijs In peccato aduertes, Et auxilio in paterna iniuria solent esse.

Plaut. Pseud. Ego patri surrepere possim, quidquam tam cauto sens? Alique adeo si facere possent, pietas prohibet.

Ter. Adelp. 1.1. Quae fert adolefcentia, Ea ne me celer, conspuerit filium: Non qui mentiri, aut fallere inuenerit patrem, aut Auderet, tanto magis auderet ceteros.

Qui filiis multis opibus prospiciunt, ut autem boni & egregii euadant, negligant, simile quid agunt equos alentibus, quos belli disciplinam non docent, multum verò pabuli exhibent. Sic enim equos habituri sunt pinguiores, sed rerum, quas praestare oportebat, imperitos. Eodem modo peccant, qui filiis agros multos comparant, ipsosmet verò negligunt. Possessiones enim magni pretii a fortuna habebunt, ipsi autem viles erunt; cum contra oporteret custodientem re possessa pretiosior esse. Itaque si quis filium magni pretii, hominem effecerit, quamuis paucas opes ei relinquat, multa tamen largitus est. Animus enim facit, veres multae aut paucae appareant: quippe bono quicquid possidet, moderatum est: rudi autem & inepto modicum. *Socrates apud Xenophontem.*

Surdum te parentibus tuis praesla: bono animo male precantur: & si vis esse felix, ora Deos, ne quid tibi ex his, quae optantur, veniat. Non sunt bona, quae in te congeri volunt. *Seneca 11. epistol.*

Iam non admiror, si omnia nosa prima pueritia mala sequantur: inter execrationes parentum creuimus, exaudiunt dii quoque nostram pro nobis vocem gratulitatem. *ibid.*

Contemptum tibi omnium opto, quorum tibi parentes copiam oprauerunt. *epist. 31.*

Pater est parentibus definitum ex utrisque praemium, & à natura, & à lege, iuste referre, & vitro soluere. *ex orat. 4. contra Philip. Demosthen.*

Equidem cum perfidum, & dis iniustum non modo hominibus esse existimo, qui parentes negligunt. *ex orat. 3. epist.*

Vbi pater est & filii iam viri facti, fortasse & eorum liberi, ibi necesse est varias, & nulla in re similes esse voluntates, non enim iidem sunt sermones & facta iuuentutis, quae senectutis: verum tamen adolescententes, quacumque agunt, si modo sint modesti, sic faciunt potissimum, ut clam habere conentur, & ne parentes & senes offendant, celare id student: & senes viciunt, si forte sumptus iusto maiores viderint, aut potationem, aut ludos immoderatos: sic ista vident, ut non videri videantur. *ex orat. 1. contra Aristoph.*

Parentes charissimos habere debemus, quod ab his vita, patrimonium, libertas, ciuitas tradita est. *Post redit. ad Senat. Cicer.*

Parentibus nos primum natura conciliat: quos non alere nefarium est. *De Resp. Arist.*

Cuiusmodiunque mater sit, tamen in iudicio filii de turpitudine parentis dici vix oportet. *Pro Cluen.*

Non modo reticere homines parentum iniurias, sed etiam æquo animo ferre oportet. *Pro Cluen.*

Magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternus maternusque sanguis, ex quo li qua macula concepta est, non modo elui non potest, verum vique eo permanat ad animum, ut summus furor, atque amentia consequatur. *Pro Rosc. Amer.*

Vim neque parenti, neque patriae afferre oportet. *Cic. Lentulo, epist. famil. 1.*

Peccatum est, parentes violare. *3. de fro.*

Magna vis est humanitatis: multum valet communio sanguinis: portentum atque monstrum certissimum est esse aliquem humana specie & figura, qui tantum immanitate bestias vicerit, ut propter quos hanc suauissimam lucem aspexerit, eos indignissime luce priuaret: cum etiam foras inter sese partus, atque educatio, & natura ipsa conciliet. *Pro Rosc. Amer.*

Natum supplicium satis acriter reperiri potest in eum, qui mortem obtulerit parenti, pro quo mori ipsam, res si postulare iura diuina atque humana postulant. *Pro Rosc. Amer.*

Nemo parricidæ supplicio misericordia commouetur. *4. Tusculanarum.*

Maiores nostri cum intelligerent, nihil esse tam sanctum, quod non aliquando violaret audacia, supplicium in parricidas singulare excogitarunt: ut quos natura ipsa retinere in officio non posset, in magnitudine poenae maleficio submouerentur: infus voluerunt in culeum viuos, atque in flumen deieci. Atque videntur huic hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse, cui repente caelum, solem, aquam, terramque ademurunt: ut qui cum necasset, vnde ipse natus esset, careret iis rebus omnibus, ex quibus omnia nata esse dicuntur. Noluerunt feris corpus obicere, ne bestiis quoque quae factum scelus attingissent, in maioribus vteremur: non sic nudos in flumen deiecere, ne cum delati essent in mare, ipsam polluerent, quo cetera quae violata sunt, expiari putantur. Denique nihil tam vile, neque tam vulgare est, cuius partem vilam reliquerint. Etenim quid tam est commune, quam spiritus viuis, terra mortuis, mare fluctuantibus, litus eiectis? ita viuunt dum possunt, ut ducere animam de caelo non queant: ita moriuntur, ut eorum ossa terra non tangat: ita iactantur fluctibus, ut nunquam abstantur; ita postremo eiciuntur, ut ne ad saxa quidem mortui conqueant. *Pro Rosc. Amerino.*

Non vides, quemadmodum teneram liberorum infantiam parentes ad galubrium rerum patientiam cogant? Flentium corpora ac repugnantium diligenti cura fouent: & ne membra libertas immatura detorqueat, in rectum exitura constringunt, & mox libera lura studia inculcant, adhibito timore nolentibus. Ad vltimum audacem iuuentiam frugalitati, pudori, moribus bonis, si parum se-

quitur, coactam applicant. Adolescentibus quoque in rebus suis, si remedia metu aut intemperantia recitent, non abitur a se feruitus. Itaque beneficiorum maxima sunt, quae parentibus accipiunt, dum aut neficium aut nolunt. *Seneca lib. 1. de benef. cap. 24.*

Parentum amor, magis in ea quorum miseretur iudicium. *epist. 66.*

Parentum castigatio sic accipienda est, quomodo castigatio abstinentia, & alia quae profutura torquent. *idem lib. 1. de benef. cap. 27.*

Pari vindicta parentum ac decorum violatio expianda est. *Max. lib. 3. cap. 1.*

Perfæ auunt neminem inquam patrem suum aut matrem occidisse: verum quotquot horum forte acciderunt, communitate excussa, hos tandem deprehensos tradunt aut subditos spiritus. Quippe verisimile nequaquam videtur aut subditos patrem suum aut matrem suam occidisse. *Herodot. lib. 1.*

In parricidio nulla satis iusta causa ad scelus parricidii texti potest. *Lucret. hist. lib. 16.*

Non tam facile excusari potest parridium quam fieri. *idem lib. 16.*

est parridium, accusare innocentem occidit. *Spartan. cal.*

Post Marii de Galhis delictis triumphum, Romanam urbem in credibile facinus, & nunquam antea audiam in tota urbe fuisse actum. Perpetratum est, quod verum in horum generum in tota urbe fuisse actum. P. Malcolus quidam, sceleratissimam matrem suam interfecit, damnatamque parridium in mare proiecit. P. Malcolus in mare proiecit. Impleueruntque Romam in penam: vnde & Solon Atheniensis decernere non maluit, dum fieri posse non crederet: & Romani qui se contra Romanos erant, etiam hoc fieri posse intelligentes, supplicium singulauerunt. *P. Diacon. hist. lib. 5.*

De amittio patre. Dial. XLVI.

Franc. Petrarch.

D O L.

Patrem amisi. R. Iustum est ut quem praesentem quaerere sentem quaeras, ne inuenias. Nihil æquius, quam subditos frustra optari. D. Pium patrem amisi. R. Pium ille filium gratulare autem feni tuo, illud tandem illi accidit, qui te optauerat, te incolumi rebus humanis abii. D. Pium patrem amisi. R. Pius filius, nullam magis ob causam fortuitos delictos tua iam tantum periculo securior viues, non erit, quem tu te impugnet, quem tua frangat adueritas, quem tua digne grito, quem tua mors perimat. D. Patrem amantissimum amisi. R. Incipias de alius curare, qui te curet amplius non erit. ab altero tibi exhibitam, repende alteri, raro illi rependitur. D. Pium patrem miser peridi. R. Si pietatis in statu, solare fortunam tuam recordatione praeterit temporis, si parentem, & dum licuit pia semper in illam officio. Pater obit. Pietas viuit, alioqui est fatore, vnde perperatissis. D. Pater me moriens delituit. R. Per naturam ordinem, qui prior intrauerat, nec te ille delituit, sed praesertim. D. Patrem. R. Nescis quid sit patrem perdere, nisi filium habuisse.

De patre bono. Dial. LXXXII.

G A V.

Habeo patrem bonum. R. Bonum nosse tuum, bene est. R. Iustum habeo optimum. R. Ante ille tibi iustum patrem in Indulgentissimum mihi est pater. R. Si natura ordo feruor, si fletus haereditas remanet, illumque si peruerit, G. Patrem habeo. R. Vere scdulo, fugiua iucunditas pater ferat. G. Patrem habeo grandaeum. R. Non est locus in metu. Felicitas in corpore extremos, tanquam ex arbore tuinosa. Charo haerentissimum potes, cupide illum vide, ceu confestim abiturum expectas, & extremos monitus memore reconditio, delectat, vel iter asturus necessarius permunit. Egebis illo coactus, quæres que cum nec inuenies domi. G. Patrem habeo decem. R. Propterea nouissima pietatis officia in illam coegere dum si quid nunc omiseris dolebis semper. G. Patrem pium habeo. R. Habes qui ante te mori cupiat, post te viuere metuat. G. Habes patrem optimum. R. Habes quem priusquam habere delictum gnoscas, habes & quem perditum suscipies.

§ APOPHTHEGMATA.

Socrates, forte cum Lamprolo filio pueriliter ludens, biade deprehensus & vehementer derisus est. At ipse: Non tibi bibe, ut me parentem cum filio rideas immoderatus, qui genus tuum in filios affectum, taecis itaque donec de ipse genere tuis similia tentaturus, & fortasse magis parricidæ. *Etiam de Var. hist.*

Agesilaus, quum miro esset affectu erga liberos suos, dicitur liquando arundine pro equo concenâ, vna cum patre liberos

Ego te non Catilinæ aduersus patriam, sed patriæ aduersus Catilinam genui. *Er. lib. 6. apoph.*

7 SIMILITVDINES.

Chryssosomi. Vt humor quidem de radicibus ascendit in herbam, de herba autem non reuertitur in radices, sed sursum tranfmittitur in semen: Sic & charitas de parentibus ascendit in filios, de filiis autem non reuertitur ad parentes. Ideo parentes quidem diligunt filios, sed non sic diliguntur à filiis: quia sicut herba non deorsum, sed sursum ad semen tranfmittit humorem: Sic & homo non ad parentes, sed ad procreandos filios tranfmittit affectum. *In cap. 6. Matth. hom. 23.*

Hieroclis. Quemadmodum Phidiaz aut aliorum artificum opera, si & ipsa rursus alia quepiam facerent ea quoque non dubitarem opera nominare artificum: Eodem modo actiones etiam nostræ parentum nostrorum opera esse dicentur, per quos nos nati sumus. *apud Stob. serm. 77.*

Plat. archi. Vt corpus non tantummodo putandum est habere aculeum, cum ferit, sed semper est obseruandus: Ita malis prognati, etiam si non peccent, tamen venenum habent. *In Moralibus.*

Roterodami. Vt pisces in mari nati, educatique, nihil tantum sapiunt salis marini: Ita quidam inter barbaros geniti, & educati longe absunt ab omni barbarie. *In Simul.*

8 EXEMPLA BIBLICA.

Parentum erga liberos officia. Primò, liberos rectè educare, & eos pro bonis habere. *Exempla:* Iacob, *Genes. 35. v. 10.* Ioseph, *4. 8. 9.*

Secundò, diligere liberos. *Exempla:* Iacob, *Gen. 42. v. 36. 37.* Dauid, in quo magis sibi paterina edicit, *2. Sam. 12. v. 16. 17.* Altera Meretrix, *1. Reg. 3. 25.* Tobias senior & vxor eius, *Tob. 1. 9. 10. v. 11. 2. 3. 4.*

Tertiò, pietatem eos docere, *Exod. 12. 27. v. 13. 8. 14.* *Deut. 4. 10. v. 6. 7. 20. v. 11. 19. v. 19. v. 32. 46. 10. 4. 6. 7. 21. 22. v. 12. 24. 1. 7. 8. 4. 5. 6. 7. 8. 19. 10. 1. 3. Ephes. 6. 4.* *Exempla:* Dauid, *3. Paral. 28. 9.* Mater Samuelis, *1. Reg. 3. 1. 2.* Tobias senior, *Tob. 1. 9. 10. v. 4. 6. v. 14. 10.*

Quartò, eos corrigere, & peccata eorum arguere, *1. Sam. 3. v. 13. 1. 13. 2. 2. 3. v. 23. 23. v. 29. 17. 12. 7.* *Exemplum:* Iacob, *Genes. 34. v. 30.*

Quintò, in eis corrigendis & arguendis moderatione vti, *Ephes. 4. 4. Coloss. 3. 23.*

Sextò, orare pro liberorum felicitate, & peccatis amolendis, *Exempla:* Dauid, *2. Sam. 12. 16. 1. Paral. 29. 16.* Iob, *1. 5.*

Septimò, tradere liberis facultates, *Exempla:* Abraham, *Gen. 24. 35. v. 15. 2. 5. 6.* Ioseph, *2. Paral. 21. 3.*

Octauò, illis propitiare de matrimonio, *Exempla:* Abraham, *Genes. 24. v. 2. 3.* Agar, *21. 11.* Isaac, *28. 1.* Hemior, *3. 4. 4.* Judas, *38. 6.* Manue & vxor eius, *1. 4. 14. 3.*

9 EXEMPLA PROFANA.

Ageus procul nauim intritus, qua Theseus filius ex Creta victor vehebatur, quod non canda essent illi vela, qua filii incolumitatem & lætitiã restarentur, sed funesta & atrii coloris. Theseum peritulerat, ex alta specula in subiectum sese pelagus precipitauit.

Gordianus senior Africa præconsul, a Pœnis & exercitu aduersus Maximinorum crudelitatem imperator creatus, cum filium à Maximinis cæcum accepisset, præ incertis magnitudine clam se in cubiculo suspendit.

Decius Imperator cum Decium filium suum imperiali diademate proponeret insigniri, renuit filius, dicens: Vereor, ne si siam Imperator, dedicam esse filius. Malo non esse Imperator, & humilis filius, quam imperator & filius indeuotus. Imperet pater meus, meum imperium sit, parere humiliter imperanti. Nam parentum affectum exiit, qui mole superposita filium extinguit. Prius enim alendi & nutriendi sunt pueri, & cum præcesserint, quos præcedere debent, inuitæ adscendant. *Valer. Max. lib. 4.*

Herodes Iudeus falsis suspitionibus criminatos Aristobulum & Alexandrum filios crudeliter in carcere necari iussit: vt non immeritò Augustus diceret, malle se Herodis porcum, quam filium esse. Nam porcis non vtebatur filios autem seuerè occidebat. *Macrob.*

Iunius Brutus Romanæ libertatis conuictos, quod de regibus, quos ipse eiecerat, in urbem reducendis cum Aquillis & Gelis consilium agitaissent. Magnum fortunæ ludibrium, vt domus ea, vnde publica libertas orta fuerat, propemodum extincta sit. *Plur.*

Manlius Torquatus filium securi percussit Latino prælio, quod contra imperium in hostem dimicasset. Nec profuit iuueni, quod hostibus ornatus spolis ad patrem redisset, Valuit plus apud Manlium imperii maiestas, quam paterna pietas. *Lianus.*

10 HIEROGLYPHICVM.

Paternam in filiis educandi diligentiam eamque accuratissimam exprime sic vellept veteres, piscem Glanum pingere instituerant. Oua enim

